

SFS 2000:444

Utkom från trycket
den 14 juni 2000

Lag om ändring i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag;

utfärdad den 31 maj 2000.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag

dels att 7 kap. 17 och 18 §§ skall utgå,

dels att rubrikerna närmast före 4 kap. 8 § och 7 kap. 17 § skall utgå,

dels att nuvarande 5 kap. 6 § skall betecknas 5 kap. 7 §,

dels att 2 kap. 6 §, 3 kap. 1 §, 4 kap. 1, 2, 6 och 8 §§, 5 kap. 4 §, 6 kap. 9 § samt 7 kap. 16 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas ett nytt kapitel, 8 kap., av följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 5 kap. 6 §, av följande lydelse.

¹ Prop. 1999/2000:94, bet. 1999/2000:FiU26, rskr. 1999/2000:206.

² Jfr rådets direktiv 89/647/EEG av den 18 december 1989 om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut (EGT L 386, 30.12.1989 s. 14, Celex 389L0647) senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/32/EG av den 22 juni 1998 om ändring, som särskilt gäller panträtt i fast egendom, av rådets direktiv 89/647/EEG om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut (EGT L 204, 21.07.1998 s. 26, Celex 398L0032), och Europaparlamentets och rådets direktiv 98/33/EG av den 22 juni 1998 om ändring av artikel 12 i rådets direktiv 77/780/EEG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, artiklarna 2, 5, 6, 7 och 8 och bilagorna II och III till rådets direktiv 89/647/EEG om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut och artikel 2 och bilaga II till rådets direktiv 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (EGT L 204, 21.07.1998 s. 29, Celex 398L0033), samt rådets direktiv 93/6/EEG av den 15 mars 1993 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (EGT L 141, 11.06.1993 s. 1, Celex 393L0006) senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/31/EG av den 22 juni 1998 om ändring av rådets direktiv 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (EGT L 204, 21.07.1998 s. 13, Celex 398L0031), och Europaparlamentets och rådets direktiv 98/33/EG av den 22 juni 1998 om ändring av artikel 12 i rådets direktiv 77/780/EEG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, artiklarna 2, 5, 6, 7 och 8 och bilagorna II och III till rådets direktiv 89/647/EEG om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut och artikel 2 och bilaga II till rådets direktiv 93/6/EEG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (EGT L 204, 21.07.1998 s. 29, Celex 398L0033).

2 kap.

6 §³ Kapitalbasen utgörs av summan av primärt och supplementärt kapital efter avräkning enligt 7 § och 5 kap. 4 § tredje stycket 2. Det primära kapitalet skall utgöra minst hälften av kapitalbasen.

Med primärt kapital avses:

A. I bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag eget kapital med undantag för kumulativa preferensaktier, i sparbanker reservfonder, i medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar eget kapital med undantag för förlagsinsatser samt i Svenska skeppshypotekskassans kassans reservfond. Från eget kapital skall undantas uppskrivningsfonder.

B. I banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag kapitalandelen av skatteutjämningsreserv och periodiseringsfond.

C. I banker och kreditmarknadsföretag kapitalandelen av det belopp som svarar mot bankens eller företagens reserver till följd av avskrivning på egendom som upplåtits till nyttjande.

Med supplementärt kapital avses värdet av skuldförbindelser som medför rätt till betalning först efter institutets övriga borgenärer (förlagslån) och som har en ursprunglig löptid på minst fem år.

Som primärt eller supplementärt kapital får dessutom, efter medgivande av Finansinspektionen, räknas värdet av förlagsinsatser samt andra kapitaltillskott och reserver än som sägs i andra och tredje styckena.

3 kap.

1 §⁴ Kapitalkravet för kreditrisker enligt 2 kap. 2 § bestäms i förhållande till ett institutets tillgångar och åtaganden som inte ingår i handelslagret. Tillgångar och åtaganden delas in i följande grupper:

A 1. Inneliggande kassa, checkar och postremissväxlar.

2. Placeringar och fordringar för vilka svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet svarar.

3. Placeringar och fordringar för vilka en utländsk stat eller centralbank svarar, om placeringen eller fordran gäller i den utländska statens valuta och är refinansierad i samma valuta.

4. Övriga placeringar och fordringar för vilka svarar Europeiska gemenskaperna eller någon av de utländska stater eller centralbanker som regeringen föreskriver.

5. Placeringar och fordringar för vilka svarar en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppörd, som regeringen föreskriver.

6. Placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden som inte är mer riskfyllda än de som anges i 1–5 och som uppfyller de krav regeringen föreskriver.

7. Placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden, för vilka säkerheten utgörs av sådana placeringar eller fordringar som anges i 1–6.

B 1. Placeringar och fordringar för vilka Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Sveriges allmänna hypoteksbank, ett kreditinstitut eller ett

³ Senaste lydelse 2000:42.

⁴ Senaste lydelse 1995:1598.

värdepappersbolag med tillstånd enligt 3 kap. 4 § första stycket 4 och 5 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse svarar.

2. Placeringar och fordringar för vilka svarar en kommun eller därmed jämförlig samfällighet i någon av de utländska stater som regeringen föreskriver.

3. Placeringar och fordringar med en återstående löptid av högst ett år för vilka ett utländskt kreditinstitut svarar.

4. Placeringar och fordringar för vilka svarar ett utländskt kreditinstitut i någon av de utländska stater som regeringen föreskriver.

5. Placeringar och fordringar för vilka svarar någon av de internationella utvecklingsbanker som regeringen föreskriver.

6. Placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden som inte är mer riskfyllda än de som anges i 1–5 och som uppfyller de krav regeringen föreskriver.

7. Placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden, för vilka säkerheten utgörs av sådana placeringar eller fordringar som anges i 1–6.

C 1. Placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden, för vilka säkerheten utgörs av panträtt i bostadsfastighet eller tomträtt till sådan fastighet inom det uppskattade värde som institutet bestämt efter särskild värdering.

2. Placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden som inte är mer riskfyllda än de som anges i 1 och som uppfyller de krav regeringen föreskriver.

D. Övriga placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden.

Vid bestämmandet av kapitalkravet undantas

– sådana övervärden och tillskott som enligt 2 kap. 7 § andra respektive tredje stycket skall räknas av från kapitalbasen,

– sådana tillskott som avses i 2 kap. 7 § fjärde stycket,

– sådana icke likvida tillgångar som räknats av från kapitalbasen enligt 2 kap. 8 §,

– sådana poster som inte skall räknas in vid bestämmandet av ett instituts exponeringar enligt 5 kap. 4 § tredje stycket 2 och som räknats av från kapitalbasen,

– fordringar mot företag som ingår i samma finansiella företagsgrupp som institutet och som omfattas av bestämmelserna i 6 kap. om fullständig konsolidering eller konsolidering genom klyvningsmetod,

– fordringar som har garanterats av ett företag som ingår i samma finansiella företagsgrupp som institutet och som omfattas av bestämmelserna i 6 kap. om fullständig konsolidering eller konsolidering genom klyvningsmetod.

Vid bestämmandet av kapitalkravet skall tillgångarna och åtagandena tas upp till sammanlagt

– 0 % av summan av de poster som anges i första stycket A,

– 20 % av summan av de poster som anges i första stycket B,

– 50 % av summan av de poster som anges i första stycket C, samt

– 100 % av summan av de poster som anges i första stycket D.

1 § Ett instituts handelslager utgörs av sådana positioner i finansiella instrument och råvaror som institutet tagit för att på kort sikt göra en vinst eller för att skydda andra positioner i handelslagret. Till handelslagret skall också räknas sådana exponeringar som uppkommit till följd av oavslutade affärer i finansiella instrument och råvaror, eller inte fullgjorda leveranser av sådana instrument och råvaror.

Handelslagret utgörs vidare av ett instituts resultatförda men oreglerade fordringar som är hänförliga till poster i handelslagret, såsom fordringar på avgifter, provisioner, räntor och utdelningar.

2 § Kapitalkravet för ränteanknutna finansiella instrument som ingår i ett instituts handelslager bestäms på grundval av emittentens kreditvärdighet och instrumentens löptid. Kapitalkravet omfattar specifik och generell risk i positionerna. Vid beräkning av kapitalkravet får institutet mot varandra räkna av positioner vilkas värde ökar vid ökning av instrumentets eller underliggande instruments värde (långa positioner) och övriga positioner (korta positioner) i finansiella instrument, om instrumenten är av samma slag och utgivna av samma emittent eller, i fråga om finansiella instrument med andra finansiella instrument som underliggande tillgång, om den underliggande tillgången utgörs av instrument som uppfyller dessa villkor.

Vid bestämmandet av kapitalkravet avseende den specifika risken skall de ränteanknutna finansiella instrumenten delas in i följande grupper:

A. Placeringar och fordringar

1. där emittenten är svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet,
2. där emittenten är någon utländsk stat eller centralbank som regeringen föreskriver,
3. där emittenten är en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som regeringen föreskriver,
4. som inte är mer riskfyllda än de som anges i 1–3 och som uppfyller de krav regeringen föreskriver,
5. för vilka säkerheten utgörs av placeringar eller fordringar som anges i 1–4.

B. Placeringar och fordringar

1. där emittenten är ett kreditinstitut eller värdepappersbolag,
2. där emittenten är en kommun eller därmed jämförlig samfällighet i någon av de utländska stater som regeringen föreskriver,
3. där emittenten är ett utländskt kreditinstitut eller värdepappersföretag i någon av de utländska stater som regeringen föreskriver,
4. där emittenten är någon av de internationella utvecklingsbanker som regeringen föreskriver,
5. som inte är mer riskfyllda än de som anges i 1–4 och som uppfyller de krav regeringen föreskriver,
6. för vilka säkerheten utgörs av sådana placeringar eller fordringar som avses i 1–5,
7. som uppfyller särskilda krav i fråga om marknadsnotering, likviditet och kreditvärdighet hos emittenten.

C. Övriga placeringar och åtaganden.

Kapitalkravet för den specifika risken skall i varje enskild valuta motsvara

- 0 % av summan av de poster som anges i andra stycket A,
- 0,25 %, 1,00 % och 1,60 % av summan av de poster som anges i andra stycket B, beroende på om den återstående löptiden är högst 6 månader, mellan 6 och 24 månader respektive över 24 månader, samt
- 8 % av summan av de poster som anges i andra stycket C.

Kapitalkravet för den generella risken skall i varje enskild valuta bestämmas enligt antingen en löptidsbaserad eller en durationsbaserad metod.

6 § Om ett institut har betalat för finansiella instrument som ingår i handelslagret innan dessa har mottagits eller levererat instrumenten utan att likvid erhållits för dem skall kapitalkravet bestämmas till 8 % av värdet av de finansiella instrumenten eller likviden sedan värdet multiplicerats med det riskviktal som enligt andra stycket gäller för motparten i transaktionen. Om transaktionen gjorts över en stats gräns gäller vad nu sagts endast om en eller flera dagar har förflutit efter det att betalningen eller leveransen ägt rum.

Det i första stycket avsedda riskvikttalet utgör

A. 0 % för

1. svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet,
2. utländska stater eller centralbanker som regeringen föreskriver,
3. en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som regeringen föreskriver,
4. fordringar och placeringar som inte är mer riskfyllda än de som anges i 1–3 och som uppfyller de krav regeringen föreskriver.

B. 20 % för

1. ett kreditinstitut eller värdepappersbolag,
2. en svensk börs eller clearingorganisation,
3. en kommun eller därmed jämförlig samfällighet i någon av de utländska stater som regeringen föreskriver,
4. ett utländskt kreditinstitut eller värdepappersföretag i någon av de utländska stater som regeringen föreskriver,
5. en börs eller clearingorganisation i någon av de utländska stater som regeringen föreskriver,
6. någon av de internationella utvecklingsbanker som regeringen föreskriver,
7. fordringar och placeringar som inte är mer riskfyllda än de som anges i 1–6 och som uppfyller de krav regeringen föreskriver.

C. 100 % för övriga motparter.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller inte återköpsavtal (repor och omvända repor), värdepapperslån och sådana derivatinstrument som regeringen föreskriver. För dessa skall kapitalkravet i stället beräknas i enlighet med vad regeringen föreskriver.

8 §⁵ Ett institut skall uppfylla ett kapitalkrav för valutarisk och råvarurisk. Kravet skall bestämmas och beräknas för hela verksamheten enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

⁵ Senaste lydelse 2000:42.

5 kap.

4 §⁶ Vid bestämmandet av ett instituts exponering enligt 1 och 3 §§ skall inte räknas in de poster som avses i 3 kap. 1 § första stycket A 2–7.

Vid valutatransaktioner omfattas inte exponeringar som uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under två dygn efter betalning. Vid köp eller försäljning av finansiella instrument omfattas inte exponeringar som uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under fem vardagar efter den tidpunkt då antingen betalning har skett eller de finansiella instrumenten har levererats.

Regeringen får föreskriva att även andra poster än dem som anges i första stycket inte skall räknas in vid bestämmandet av ett instituts exponeringar enligt detta kapitel, om

1. kreditrisken är låg, eller
2. posterna räknats av från institutets kapitalbas.

6 § Värdet av ett instituts exponeringar i handelslagret mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning får, efter medgivande av Finansinspektionen, överstiga de gränsvärden som anges i 1 och 3 §§, om institutet uppfyller det särskilda kapitalkrav och de villkor i övrigt för den överstigande exponeringen som regeringen föreskriver.

6 kap.

9 § Kapitalbasen för den finansiella företagsgruppen skall bestämmas i enlighet med vad som anges i 2 kap. 6–8 §§. Även den del av kapitalbasen som belöper på minoritetsandelar skall ingå. Goodwill som belöper på företag som omfattas av gruppbaserad redovisning skall räknas av från primärt kapital.

Vid beräkning av kapitalkrav för kreditrisker skall tillgångar och åtaganden tas upp till de värden som föreskrivs i 3 kap. 1 §. Vid beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker skall reglerna i 4 kap. 2–8 §§ eller 9 § tillämpas. Exponeringar skall bestämmas på sätt som anges i 5 kap.

7 kap.

16 § Beslut som Finansinspektionen meddelar med stöd av 12 § får överklagas hos kammarrätten.

Andra beslut som inspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos länsrätten. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223). Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av länsrättens avgörande.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande skall gälla omedelbart.

1 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen skall meddela närmare föreskrifter om

1. villkor för att räkna in poster i kapitalbasen och räkna av poster från densamma enligt 2 kap. 6 § respektive 7 §, omfattningen av dessa poster och hur kapitalbasen i övrigt skall beräknas enligt samma paragrafer,

2. vilka poster som får räknas in i kapitalbasen enligt 2 kap. 8 § och omfattningen av dessa samt vilka icke likvida tillgångar som skall räknas av från kapitalbasen enligt samma paragraf,

3. beräkning av kapitalkraven enligt 3 kap. 1 och 2 §§,

4. vilka poster som skall ingå i handelslagret enligt 4 kap. 1 § och omfattningen av dessa,

5. beräkning av kapitalkraven enligt 4 kap. 2–7 §§,

6. hur exponeringarna skall värderas vid beräkningen av ett instituts exponeringar enligt 5 kap. 1 och 3 §§,

7. hur konsolidering skall ske och hur kapitalbasen skall beräknas enligt 6 kap. 6–9 §§,

8. innehållet, utformningen och omfattningen av den redovisning eller information som skall lämnas enligt 7 kap. 5 §,

9. omfattningen och fullgörandet av rapporteringsskyldigheten enligt 7 kap. 11 §.

2 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela de föreskrifter som behövs om

1. villkoren för att beräkna kapitalkravet enligt undantagsregeln i 2 kap. 4 §,

2. beräkning av kapitalkravet enligt 2 kap. 5 § första stycket.

3 § Regeringen får bemyndiga Finansinspektionen att meddela sådana föreskrifter och fatta sådana beslut som avses i

1. 3 kap. 1 § första stycket A 4–6, B 2, 4–6 samt C 2,

2. 4 kap. 2 § andra stycket A 2–4 och B 2–5,

3. 4 kap. 6 § andra stycket A 2–4 och B 3–7 samt tredje stycket,

4. 4 kap. 8 §,

5. 4 kap. 9 §,

6. 5 kap. 4 § tredje stycket,

7. 5 kap. 6 §,

8. 6 kap. 2 §, samt

9. 7 kap. 6 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

2. I fråga om överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet gäller 7 kap. 16 § i dess äldre lydelse.

På regeringens vägnar

BOSSE RINGHOLM

Lars Afrell
(Finansdepartementet)

